

DE POSTRIJDER

DER PROVINIE LIMBURG

Abonnement : 6 fr. per jaar.
Een blad afzonderlijk 1 1/2 centieme.
De abonneeuten zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 1 1/2 centieme per drukregel.
Reclamen, notices en andere artikelen vóór
of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De *Postrijder* verschijnt 's dingsdags, 's dondersdags en zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, **grootte Markt n° 37-39, te Tongeren.**

TONGEREN, DEN 6 JANUARI.

Zij gaan om zeep!

De brusselsche liberalen hebben zoolang *démision* geroepen, dat de demission van hunne eigene vrienden der liberale associatie in massa toegekomen zijn. Zondag middag hadden reeds boven de 2700 leden die kiezervereeniging hun ontslag gegeven. Dat is nu *démision* en *dissolution* ook al. Er zijn tegenwoordig reeds te Brussel niet minder dan negen liberale associaties, die malkander aan het lijf willen gelden razende tiegers.

- 1° De liberale Associatie;
- 2° De liberale Bond;
- 3° De anti-kerklike Associatie van den heer Benjamin Crombez;
- 4° De liberale Vereeniging van den heer Goblet;
- 5° De progressieven-vereeniging van den heer Desguin;
- 6° De democratieke Vereeniging;
- 7° De Werkersbond;
- 8° De Waalsche Bond;
- 9° De Vlaamsche Bond;

't Schijnt dat er ook oneenigheid heerscht in de Ionkere schuilhoeken der vrijmetseleaslogie. B... Washer heeft, zo men verzekert, zijn ontslag als lid der Belgische vrijmetseleaslogie gegeven. Ook de fameuze *Ligue de l'enseignement* ligt op sterven.... In eene openbare vergadering in de gemeenteschool der Lehenpluats, heeft de heer Vanderkindere eene grrroote redevoering voor vijfzig toehoorders gedaan. 't Is de *Independance Belge* die het bekeert.

Geheel het liberaal kraam zakt ineen.
Zoo bewaardheid zich nogmaals het vredewoord van den heer Laurent : « De oorlog tegen het katholicisme is de enige baad die de liberalen vereenigt. Van zulkbaast zij aan wat anders denken, zullen zij malkaars verscheuren. »

Vrienden kiezers, kunt gij van dien oorlog leven?
Kunt gij van de liberale ruzie soep koken en uwe kinderen kleeden? Floreert de handel, de nijverheid, de landbouw daarbij?
Neen, niet waar?
Daarom, weg met de liberalen, die geene bestuurlijke partij, maar enkel eene godsdienststaande klik vormen!

Voor de priesters.

Wilt gij de liberalen gelooven, dan is de nieuwe schoolwet alleenlijk gemaakt om de geestelijken te verrijken.

Het is gemakkelijk te zien!
Onder de ongelukswet van 1879 trokken de schoolmeesters honderd frank 's jaars, om aan de kinderen, binnen de uren der klas, den catechismus te doen opzeggen.

Nu moeten de priesters de godsdienstles in de school geven; zij moeten daarvoor hun ander werk laten staan, of hunne oogeblikken van rust verliezen.

En wat trekken zij daarvoor?
Geen roode duit.
Gij ziet hoe lugenachtig de liberale beweging is.

En al wat de liberalen over de nieuwe schoolwet vertellen, is van dezelfde soort.
(De *Vaderlander*.)

O Vandenpeereboom!

Waar toch blijft dat spottend liedeke, dat vroeger van 's morgens tot 's avonds door de gezinzen in onze straten werd aangeheven?

Wij hooren het niet meer, en zullen er daarom zelf nog een couplet laten van klinken :
M. Vandenpeereboom, minister van ijzerenwegen, posten en telegrafen, heeft zich op 31 december, des avonds, naar het centraal postbureau, te Brussel begeven, om er zich met eigen oog over het werk van dien belangrijken dienst rekenschap te geven.

Wanneer hij binnenkwam, waren meer dan 450 klerken en factuurs aan het werk.
De minister werd door M. Lemonnier ontvangen, die hem eenen volledigen nitleg gaf over de talrijke en gewichtige bewerkingen van den dienst.

M. Vandenpeereboom sloeg op alles eene groote aandacht en verliet de barrelen hoogst voldaan, na een bezoek dat ruim een uur geduurd had.

Al de bedienenden zijn ten hoogste gevoellig en erkentelijk over dat nieuw bewijs van het groot belang, dat M. Vandenpeereboom in zijne bedienenden stelt.

Vrijhandel.

Er heerschen in ons land en ook in andere landen twee gansch tegenovergestelde gevoelens aangaande de middelen om den landbouw en de nijverheid herop te beuren.

Sommezien meenen — en wij zijn van het getal, — dat matige invoerrecht op zekere artikelen welke hier te lande worden voortgebracht, maar waarmede de vreemde invoer ons overstromt, voordelig zouden zijn voor de inlandische voortbrengselen.

Anderen meenen dat de bloei van handel, landbouw en nijverheid niet anders kan verkregen worden dan door den « vrijhandel. »
Verre van ons te beweerden dat de vrijhandel,

ingeval bij algemeen ware tusschen al de landen der wereld of zelfs maar tusschen al de Europeesche Staten geene goede vruchten zou dragende.

Doch opdat het nitwerkseel ervan niet vernietigd zou worden, zouden tegelijk alle accijsrechten moeten afgeschafte worden op de artikelen van buitenlandse voortbrengsel waaraan door den vreemde invoer konconcurretie wordt gedaan.

Is het vrijhandel waaraan een voortbrengsel uit den vreemde vrij wordt ingevoerd en wanneer datzelfde voortbrengsel, in het land voortgebracht bij den uitvoer zware rechten betaalt aan eene naburige natie.

Zoo stond het eenige maanden geleden nog met de kwestie van het beetsuiker. Duitschland voorzag geheel Europa van die waar, welke zijne talrijke fabrieken naar Frankryk, België, enz. zonden aan mindere prijzen dan de fabriekanten van die landen ze in hun eigen land konden leveren.

Waarom? Omdat in Duitschland de accijsrechten op de suikerfabriekatie gegeven aan den fabriekant werden teruggegeven, op het bewijs dat het suiker waarop zij betaald waren, naar den vreemde was uitgevoer.

De Duitse suiker, aldus van de accijsrechten in zijn land ontslagen, kwam hier vrij in en deed eene verpletterende konkurrenecie aan onze fabriekanten die hooge accijsrechten moesten betalen.

Deze laatste konden hunne-duitse stielgenoten dezelfde konkurrenecie niet aandoen om de dubbele reden dat zij hunne accijsrechten niet terugkregen en dat hunne waar bij den invoer in Duitschland een aanzienlijk inkomrecht betaalde.

Kan men in zulke omstandigheden zeggen dat de vrijhandel, zonder wederkerigheid, een redmiddel is? Wel uitgezonderd, 't is de ondergang van de nijverheid.

Het katholiek gouvernement heeft dits wel gedaan, ten einde de suikernijverheid van eenen onvruchtblijken ondergang te redden, zich door de Kamers te doen machtigen om een inkomrecht op het vreemde suiker te heffen.

Daarvoor verdient het dank van alle landbouwers, want de twelt der suikerbeert is zeer winstgevend daar waar de suikernijverheid in bloei is.

Wij meenen echter, dat er, in dit vak nog verder kan worden gedaan en dat het gouvernement wel zou doen spijs de bewonderaars van den eenzijdigen vrijhandel geheel en al het voorbeeld van Duitschland te volgen.

Men schrijft ons uit Stockholm :

Verleden maandag vierde onze gemeente volp $\pm$ 1, ter gelegenheid der eerste H. Mis, welke door den wel eerw. heer Sersvaas Gaimo, in onze parochiekerk werd opgedragen.

De goudstempel en de straat tot aan het kasteel waren nitruimend versierd. Een zeer talrijke stoet waar bij het plaatselijk muziekkorps, trok den jeugdigen priester tot aan het aloude, doelghebed herstelde ridderslot te gemoot, wenschte hem veel geluk en geleide. Z. Erw., en dezee geleide familie kerkwarts, alwaar de schoone plechtigheid werd voortgezet.

Geheel den dag werd in vreugde doorgebracht en arm en rijk beiverde zich om het meest, in het leveren van huldebewijzen aan de zoo zeer geachte familie Gaimo-de-la-Brassime.

Op onze beurt bieden wij, bij deze gelegenheid den jeugdigen Leviet onze hulde aan.

Benoeemingen van burgemeesters.

Door koninklijk besluit van den 30 december 1884, zijn burgemeesters benoemd in de volgende gemeenten van het arrondissement Tongeren :

- Te Freerem, M. C. Herman. — Te Heers, M. E. Desmaessieres. — Te Hen-le-Tixhe, M. J. Bels. — Te Overtop, M. L. Cuvelier. — Te Ryckel, M. X. Léonard. — Te Sichen-Sussen-Bolre, M. J. Jagnevan. — Te Stockheim, M. J. M. Op 't Eyndt. — Te Vechmaal, M. L. Delvigne. — Te Wintershoven, M. E. Winaants.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe*, den 9 januari aanstaande.

L'indicateur des chemins de fer, pour la période commençant le 1er janvier est en vente chez M. COLLEE, libraire, Grand'Place, 37-39, à Tongres.

Prix avec carte 25 centimes.

BINNENLAND

Men schrijft nit Antwerpen :

De burelen der Nationale Bank zijn dezen morgen rond half elf, in opschudding gebracht, door eene diefstal, die er in de volgende omstandigheden geplagd werd.

Een jongeling van 18 jaar, Celcius genaamd, klerk bij den heer Karel Bossu, koopman in wol in de priemeestraat, was door zijnen potroon gelast op de Nationale Bank een wissel van 12,000 en eenige honderde franks te betalen. De heer

Bossu had hem daarvoor 12 bankbriefjes van 1000 fr. medegegeven.

Celcius, alvorens zich aan te bieden aan het guiche waar hij zijne betaling doen moest, liet eerst bij het inkomen der bank een briefje van 1000 frank wisselen, ten einde de rekening juist te kunnen maken.

Terwijl men bezig was met zijn briefje te wisselen, had hij de overige 11 briefjes van 1000 frank in de zak van zijnen overjas gestoken. Toen hij nu zijn geld ontvangen had wilde hij de 12 briefjes nit zijn zak halen, doch zij waren verdwenen.

Een behendige pick-pocket moet hem het geld onttuusteld hebben, terwijl hij het briefje had laten omzetten.

Het alarm werd anonstons gegeven en al de denren der Bank werden gesloten ten einde de personen die er zich in bevonden te kunnen onderzoeken, doch al de opzoekingen die men gedaan heeft zijn vruchteloos gebleven.

De Bank is eene halve uur gesloten gebleven. Tot nu toe is geene aanhouding gedaan.

Petroleum. — Het is bekend dat muisen, mollen, enz. den reuk van petroleum zeer schuwen. Op plaatsen, waar deze stof bewaard wordt zal men geene muisen bespeuren; evenens verwijderen de mollen zich van die oorden, waar men den grond er mede heeft bevochtigd.

Wie luiken (blinden) voor de ramen hebben en 's zomers zich van de lastige kamervliegen wenschen te ontdoen behoeven daartoe aan de benedenkant der ramen slechts met petroleum bevochtigde lappen te leggen. Vervolgens worden de vliegen in de kamer naar de ramen gedreven (wat in de schemering gemakkelijk gaat) en deze daarna gesloten. 's Morgens zullen geheele hoopjes doode vliegen voor den dag komen.

Huizen en schepen die verontreinigd zijn door wangedierte, kunnen niet beter en goedkoopder dan door petroleum gereinigd worden. Schotten, hoeken, gaten, enz. worden met die vloeistof bestreken. In het eerst hindert de reuk wel; doch die is betrekkelijk spoedig verdwenen en — met hem ook de afschuwelijke insecten.

Veel landbouwers hebben zeker mermaalde schade gebied door dat breedende hennen hunne nesten verliezen. Zij doen dit in de meeste gevallen alleen dan, wanneer ze overlast hebben van de bekende noenderluipsjes. Wie nit in het vervolg nit te nesten en uit de hokken ook deze insecten wil verbanne, neune maar weer petroleum, bestrijke daarmede, voor 't zetten der hen, de wanden van 't nest en verder de schotten in het hok en de rekken. Een goedkoop en — wat vooral van belang is — een degelijk zuiveringsmiddel.

BUITENLAND

Oostenrijk.

Het dorpke Ternowitz in Siermarken, is gedurende den hevigen storm van 8 dezer geheel afgebrand. De brand ontstond in eene woning, door onvoorzichtigheid van eenen knaap bij het bakken van aardappelen en ten gevolge van den fellen wind sloegen de vlammen zoo snel van de eene woning naar de andere dat aan blussen niet te denken viel.

spanje.

AARDBEVINGEN.

(Nadere bijzonderheden.)

Een ooggetuige schrijft aan *Figaro* :

Ik kwam den 25 december ten 7 1/2 ure 's avonds, te Grenada aan. Ik was nog geen 5 minuten in de bagagekamer, of de eerste schok die ongeveer 50 sekonden bleef aanhouden, liet zich gevoelen. Er deden zich golfvingen voor, die gevolgd werden van daveringen, die uleest stellig dat de statie ging invallen. Ik sprong buiten, want ik voelde den grond onder mijne voeten op en neer gaan; wanneer ik op straat was, bleef mijne gewaarwording aanhouden.

De aardbeving was onbeschrijflijk; elk vluchtte angstig. De schrik werd nog grooter, wanneer de gouverneur eene andermaalde, om gedurende den nacht niet in de woningen te blijven en op de pleinen en de wandelwegen te legeren, hetgeen gedaan werd.

Er werden alsdan groote vuren aangestoken en al wie een rijtuig had, bracht er den nacht in door.

Van 11 ure 's avonds tot 5 uren 's morgens, deden zich 8 nieuwe schokken voor, waaronder 2 nog al hevige, doch allen niet zoo hevig of zoo langdurig als de eerste.

's Morgens waren de openbare plaatsen bezet door een groot getal mannen, vrouwen en kinderen rond de geestelijken geschaard; allen weenden en zonden luidle klachten ten Hemel op.

Te Grenada zijn er gelukkig geene menschenlevens te betreuren. Slechts eenige huizen zijn gescheurd; van de kathedraal en het Alhambra zijn twee steenen losgeraakt, maar de schade is onbeduidend. 's Avonds en gedurende den dag zijn al de vertooningen en spelen verboden.

Den 26 de van eene hevige windstorm met regen gepaard boven de stad. Niettegenstaande dit afschuwelijke weer bleven aegen tienden der bevolking op straat legeren.

Het Staatsblad zal vandaag een dekreet openbaar maken, waarbij eene nationale inschrijving geopend wordt voor de slachtoffers der aardbevingen. Al de Staatsbedienden worden verzocht eenen dag hunner jaardwede af te staan. Er zullen ook groote liefdadige feesten gehouden worden.

In den avond van den 1 op den 2 dezer, werden nieuwe aardshokken gevoeld te Grenada en te Malaga. De bevolking loegert op de openbare plaatsen en de wandelingen waar opnieuw groote vuren branden.

De *parijer-Temps* na eenige gekende bijzonderheden medegedeeld te hebben, zegt : De drukpers van Malaga deelt belangwekkende bijzonderheden mede over den schrik die zich meester maakte van de inwoners der stad, waar 5 personen gedood en 17 gewond werden door stukken van de daken, de goten, enz. die naar beneden kwamen. De schrik in de kofshuizen en schouwburgen gaf aanleiding tot onbeschrijflijke toneelen. Men vocht om op straat te kunnen geraken en weg te vliuchten.

Ofschoon het geweldig regende en stormde en het weer koud was, brachten bijna al de inwoners van Malaga den nacht op straat en zelfs op het veld door.

De geestelijkheid, met den bisschop aan het hoofd, droeg processiegewijs het beeld der H. Maagd door de straten en eene ontelbare menigte geloovigen volgde hen.

De bevolking kwam slechts drie dagen later tot bedaren, wanneer de schokken ophielden en de ingenieurs gezegd hadden, dat slechts 227 huizen onbewoonbaar waren en de schade 5 tot 4 miljoen frank beliep.

Wat de schrik te Malaga des te grooter maakte, waren de tijdingen der ongelukken in de omringende dorpen geburd. Het zijn hier echter meer de gebouwen dan de personen die veel geleden hebben.

Het zijn vooral de dorpen in den omtrek van Grenada die veel te verduren hadden. In een 40tal dorpen werden van nit de pinen der huizen van 10 tot 50 liiken en gewonden gehaald. Zeegen hoeveel kerken en openbare gebouwen er vernield zijn, wate onmogelijk.

LATER.

Wij ontvaagen nog de volgende depechen :
Madrid, 2 januari.

Er zijn weer aardbevingen te Grenada voorgekomen. De gehele bevolking is in vreeselijken angst geplucht.

Bijzonderheden ontbreken. Het aantal dooden in de provincie Grenada sedert 25 december bedraagt 910.

Madrid, 2 januari.

Het is eene nieuw Krakaton!

De beste tijdingen nit Australis over den toestand in de provincien Grenada en Malaga zijn hartverscheurend en ovsstreffelien alles, wat men over de ramp geschriven en gedacht heeft.

De aardshokken blijven nog altijd aanhouden, veroorzaken nieuwe rampen en maken andere schachtoffers. Het is verschrikkelijk! Op dit oogenblik zijn er in de beide provincien minstens 10,000 dooden te betreuren. Gansche dorpen zijn vernield, er staat niets meer recht. De inwoners vluchten verschrikt en dwalen op de velden rond. De steden zelf zijn gansch verlaten.

Wat den toestand vergerst, is, dat het sleet weer en het gemis aan armen, oorzaak zijn dat men te Alhama en Alhambros, de liiken die in ontbinding komen, niet kan begraven en de stank gevaarsloft wordt voor de openbare gezondheid. Indien er geen spoedige hulp opdagt, mag men zich aan gevatlijke ziekten verwachten.

Madrid, 4 januari.

Nieuwe aardbevingen zijn te Jaen voorgevallen. De prefekt van Grenada heeft vastgesteld, dat er 1500 huizen in de stad Almusia vernietigd waren; er zijn 505 dooden en 280 gekwetsten. Al de kerken zijn vernield.

Het H. Sakrament berast in een rijtuig. Er heerscht groote hongersnod; in verscheidene dorpen heelt men sedert twee drie dagen niets geeten.

Politiek overzicht

Parys, 4 januari.

Tit Hanot wordt geseind, dat generaal Negrier gister avond 6000 Chinezee verslagen heeft, op eene dagnamers van Chu.

Londen, 5 januari.

Volgens tijdingen nit Yamatave (Magdagaskar) is een Fransch leger ontsciept te Vollmar en heeft de positie der Hovas ingenomen en 200 man gedood.
De Franschen verloren 5 dooden en 1 gekwetste. Men meent dat erlang de inwoners van Magdagaskar zich aan Frankryk zullen onderwerpen.